

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้
ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนที่ปังกกรวิทยาพัฒนา (ทวิวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ กรุงเทพมหานคร*
THE EFFECTS OF USING A GUIDANCE ACTIVITIES PACKAGE WITH FLIPPED
CLASSROOM TECHNIQUE TO DEVELOP THE PERCEPTION OF SELF-EFFICACY IN
CAREER CHOICE OF GRADE 10 STUDENTS OF DIPANGKORNWITTAYAPAT
(TAWEEWATTANA) SCHOOL UNDER THE ROYAL PATRONAGE, BANGKOK METROPOLIS

¹ปานิสรา ทองเหลือ Panisara Thongluea ²จิระสุข สุขสวัสดิ์ Jirasuk Suksawa

³นิรนาท แสนสา Niranat Sansa

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand

Corresponding Author E-mail: panisara.aomkood@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านและนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติหลังการทดลอง โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนที่ปังกกรวิทยาพัฒนา (ทวิวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมจำนวน 60 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ (2) ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติ และ 3) แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ มีความเที่ยงเท่ากับ .79 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมแนะแนว, ห้องเรียนกลับด้าน, การรับรู้ความสามารถ, การเลือกอาชีพ, โรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to compare perception of self-efficacy in career choice of an experimental students group before and after using a guidance activities package with flipped classroom technique to develop the perception of self-efficacy in career choice, and 2) to compare the perception of self-efficacy in career choice of the experimental group who used the guidance activities package with flipped classroom technique with the counterpart level of a control group who used a set of normal guidance activities. The research sample consisted of 60 students in grade 10 at Dipangkornwittayapat (Taweewattana) under the Royal Patronage School in Bangkok Metropolis, during the first semester of 2021 academic year, They were obtained by cluster sampling, and randomly assigned into an experimental group and a control group each of which consisting of 30 students. The research instruments were 1) a guidance activities package with flipped classroom technique to develop the perception of self-efficacy in career choice, 2) a set of normal guidance activities package, and 3) a scale to assess perception of self-efficacy in career choice, with a reliability coefficient of .79. Statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and t-test. The research findings showed that; 1) after using the guidance activities package with flipped classroom technique to develop the perception of self-efficacy in career choice, the post-experimental mean score of perception of self-efficacy in career choice of the experimental group students was significantly higher than their pre-experiment counterpart mean score at the .01 level of statistical significance; and 2) the post-experiment mean score of perception of self-efficacy in career choice of the experimental group students, who used the guidance activities package with flipped classroom technique, was significantly higher than the post-experiment counterpart mean score of the control group students, who used the set of normal guidance activities at the .01 level of statistical significance.

Keywords: Guidance Activities Package, Flipped Classroom, The Perception of Self-efficacy, Career Choice, High School Education

บทนำ

อาชีพและการประกอบอาชีพนับว่าเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของคนเรา การดำรงชีพในปัจจุบันแตกต่างไปจากอดีต อันเนื่องมาด้วยปัจจัยต่างๆ การเปลี่ยนแปลงในยุคข่าวสารที่มีความซับซ้อนมากขึ้นทำให้การศึกษาและการนำความรู้มาใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพมีความจำเป็นในการสร้างมาตรฐานชีวิตที่ดีให้แก่ตนเอง ครอบครัวและสังคม การประกอบอาชีพจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง รวมถึงการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพเป็นเรื่องสำคัญที่สุดสำหรับทุกคน (สุภัทธา ปินทะแพทย์, 2560) หากเราเลือกเรียนในสายอาชีพซึ่งกำลังขาดแคลนและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในยุคปัจจุบันจะทำให้เรามีงานทำ มีรายได้ดี และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จากที่กล่าวมาทำให้เห็นได้ชัดว่า การประกอบอาชีพเป็นสิ่งที่สำคัญมากในปัจจุบัน เพราะทุกคนต้องการประกอบอาชีพที่ดี มีความมั่นคง และมีรายได้เพื่อการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ

การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพเป็นความเชื่อในความสามารถของตนด้านอาชีพที่จะกระทำหรือปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองเลือกให้สำเร็จได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพไม่ได้ขึ้นอยู่กับทักษะที่บุคคลมีเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงการพิจารณาความสามารถเลือกอาชีพและทักษะที่ตนมี ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการรับรู้ความสามารถของตนเองเกี่ยวกับอาชีพสำหรับนักเรียนจึงจำเป็นอย่างยิ่ง การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพเป็นสิ่งสำคัญในชีวิต การรู้จักตัวเองจะนำไปสู่การมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการประกอบอาชีพรับรู้ความถนัด ความชอบ และความสามารถในด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่ความสามารถในการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม

จากการทบทวนงานวิจัยต่างๆ พบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ ดังเช่นการศึกษาของ Wright and Perrone (2010) พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพรวมกับการรับรู้ตนเองในสังคมส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิต ด้วยเหตุนี้ การแนะแนวอาชีพจึงต้องพัฒนาเยาวชนให้เรียนรู้การวางแผนสู่อาชีพและรู้วิธีการตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างมีระบบ บุคคลที่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ตรงกับความต้องการ ความถนัด และความสนใจของตนเอง บุคคลนั้นจะเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเอง เกิดความภาคภูมิใจและพึงพอใจต่ออาชีพนั้น และส่งผลต่อโอกาสในการประสบความสำเร็จในอาชีพ (อรพินทร์ ชูชม, อัจฉรา สุขารมณ และทัศนาก ทองภักดี, 2540) และงานวิจัยของมนาคี คงรักช้าง (2558) ที่ศึกษาเรื่องผลของโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังจากทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในปัจจุบันพบว่ามักมีปัญหาการเรียนจบแล้วทำงานไม่ตรงสายที่เรียนมา ผู้เรียนยังไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน ขาดทักษะความสามารถในการเลือกอาชีพของตนเอง การเลือกเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ จำเป็นต้องต้องรู้จักความสามารถ ความถนัด ความชอบของตนเอง โดยจากการที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอนกิจกรรมแนะแนวและการสังเกตนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพค่อนข้างน้อย ไม่รู้ความชอบ ความถนัด ความสามารถของตนเอง ทำให้ไม่สามารถเลือกคณะ และสาขาในการเรียนต่อมหาวิทยาลัยตรงตามความสนใจ ความถนัด และศักยภาพของตนเองได้ จนส่งผลต่อการเรียนในรั้วมหาวิทยาลัยและการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคต และจากการสัมภาษณ์นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เบื้องต้นพบว่า นักเรียนขาดการรู้จักและเข้าใจตนเองด้านอาชีพ

กิจกรรมแนะแนวถือเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านการศึกษา ด้านส่วนตัวและสังคม และโดยเฉพาะด้านอาชีพ โดยกิจกรรมแนะแนวช่วยให้นักเรียนรู้จักตัวตน รู้จักความสามารถของตนเอง ความชอบ

ความถนัด และอาชีพในอนาคตของนักเรียนที่สอดคล้องกับความสามารถของตนเอง กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ รู้จักและเข้าใจตนเองมีทักษะในการเลือกแนวทางการศึกษาและอาชีพ ชีวิตและสังคม รู้จักเลือกและตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำตนเองไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังเช่นงานวิจัยของชุตินา ทองมีขวัญ (2560) ที่ศึกษาผลการใช้กิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยเรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชดำริ พบว่า ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนการตัดสินใจเลือกอาชีพ สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (มณีรัตน์ แก้วการไร่, 2561) และสอดคล้องกับวิจัยเรื่องผลของโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวเพื่อการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหันทคาพิทยาคม จังหวัดชัยนาท พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีคะแนนการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพภายหลังจากทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (นาฏศิลป์ คชประเสริฐ, 2557)

สำหรับเทคนิคที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และประยุกต์ใช้ความรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงคือเทคนิคห้องเรียนกลับด้าน ซึ่งเป็นเทคนิคหนึ่งที่น่าเรียนรู้อันที่ผู้สอนช่วยให้นักเรียนเรียนรู้หลักการแทนการท่องจำ โดยเปลี่ยนรูปแบบวิธีการสอนแบบเดิมที่ผู้สอนบรรยายเนื้อหาในห้องเรียน แต่เน้นการให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้และทำกิจกรรมด้วยตนเองนอกห้องเรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ที่ผู้สอนจัดทำให้ก่อนเข้าชั้นเรียน และร่วมกันอภิปรายและทำกิจกรรมในห้องเรียน โดยผู้สอนมีหน้าที่คอยแนะนำและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ (วิจารณ์ พานิช, 2555) โดยครูผู้สอนต้องเตรียมตนเองให้พร้อมสำหรับการพัฒนาความรู้ด้วยการพัฒนาตนเองให้มีความรู้พื้นฐานแน่น พร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ การสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน พร้อมทั้งจะถ่ายทอดทั้งการปฏิบัติและรับการป้อนกลับ บรรยากาศการเรียนรู้ และสร้างทักษะที่จำเป็นด้วยการลงมือทำ (นิตยาพร กินบุญ, 2565)

จากการทบทวนงานวิจัยต่างๆ พบว่า มีงานวิจัยที่น่าเทคนิคห้องเรียนกลับด้านมาประยุกต์ใช้ดังตัวอย่างเช่นงานวิจัยของฐานิตา ลิมวงศ์ และยุภาภรณ์ แสงฤทธิ์ (2562) ที่ศึกษาเรื่องห้องเรียนกลับด้าน: การเรียนรู้แนวใหม่สำหรับศตวรรษที่ 21 พบว่า การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านในแต่ละขั้นตอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการใช้ชีวิต มีการปรับตัวเพื่อปรับเปลี่ยนตนเองในการเรียนการสอนแบบใหม่ และสามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐธิดา ธรรมเวช (2564) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับบทเรียนออนไลน์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องพอลิเมอร์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของภาณุวัฒน์ สงแสง (2564) ที่ศึกษาเรื่องผลของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียนล่วงหน้า ด้วยการฝึกทำการบ้าน ทำแบบฝึกหัดมาก่อน

และกลับมาร่วมกิจกรรมในห้องเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาต่างๆ ก่อนเข้าชั้นเรียน จนส่งผลให้ผู้เรียนได้ทบทวนและเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (ณัฐรดา ธรรมเวช, 2564)

จากความเป็นมาและการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวข้างต้น พบว่า งานวิจัยที่ผ่านมายังไม่มีงานวิจัยเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนวที่ประยุกต์ใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้าน สำหรับเน้นพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนที่ปิงกรวิทยาพัฒนา (ทวิวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักตนเอง ค้นพบตนเอง ค้นหาความชอบและความถนัดของตนเอง ให้เป็นแนวทางของนักเรียนในการประกอบอาชีพของนักเรียนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านและนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติหลังการทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) แบบแผนการวิจัย Nonequivalent control group pretest – posttest design มีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรการวิจัย

1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ และ 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประชากร คือ นักเรียนโรงเรียนที่ปิงกรวิทยาพัฒนา (ทวิวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 8 ห้องเรียนความสามารถ รวมเป็นจำนวน 261 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนที่ปิงกรวิทยาพัฒนา (ทวิวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมจำนวน 60 คน โดยใช้ในการสุ่มแบบกลุ่ม และแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายด้วยการจับสลาก

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาให้นักเรียนรู้จักตนเอง ความชอบความถนัดของตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพในอนาคตให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของ Taylor & Betz (1983 อ้างใน ประทีป จินฉิ่ง, 2540) แบ่งเป็น

4 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินตนเอง 2) การเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพ 3) การเลือกเป้าหมาย 4) การวางแผนและประยุกต์ใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านร่วมด้วยเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ ประกอบด้วย 10 กิจกรรม กิจกรรมละ 50 นาที และในแต่ละกิจกรรมประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุป โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบความเหมาะสม พบว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวทั้ง 10 กิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี และผ่านการทดลองใช้กับนักเรียนที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับประชากรจริง จำนวน 30 คน เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย

3.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ เป็นชุดกิจกรรมในรูปแบบของการจัดกิจกรรมแนะแนว โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินตนเอง (Self-Appraisal) 2) การเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพ (Gathering Occupational Information) 3) การเลือกเป้าหมาย (Goal Selection) และ 4) การวางแผน (Planning) จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

3.3 แบบวัดการรับรู้ความสามารถในการเลือกอาชีพ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องและครอบคลุมกับนิยามเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ แบ่งเป็น 4 ด้าน 1) การประเมินตนเอง 2) การเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพ 3) การเลือกเป้าหมาย และ 4) การวางแผน (Taylor & Betz, 1983 อ้างใน ประทีป จินฉิ่ง, 2540) มีจำนวนทั้งหมด 20 ข้อ โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตั้งแต่เห็นด้วยมากที่สุดถึงเห็นด้วยน้อยที่สุด มีค่าความตรงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20 ถึง .78 ตัวอย่างคำถามเช่น ฉันไม่เคยคิดหาวิธีการหรือแนวทางเพื่อวางแผนเข้าสู่อาชีพของตนเอง, ฉันวางแผนเข้าศึกษาต่อและประกอบอาชีพในสาขาวิชาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นต้น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยเตรียมกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์ (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 ห้องเรียนละความสามารถ รวมจำนวน 60 คนโดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม และแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายด้วยการจับ

4.2 ผู้วิจัยเตรียมเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ และแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ

4.3 ผู้วิจัยนำแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นให้นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมทำแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ และนำคะแนนที่ได้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

4.4 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ กับนักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 10 กิจกรรม และหลังจากนั้นจึงนำกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ จำนวน 10 กิจกรรม ไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุมในวันเดียวกัน

4.5 ผู้วิจัยนำแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพไปให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มนักเรียนควบคุมทำหลังการทดลองครั้งสุดท้าย (Posttest)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการตรวจสอบค่าที โดยกำหนดค่าที่ยอมรับทางสถิติไว้ที่ .01

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ

ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

เวลาการทดลอง	n	M	S.D.	การแปลผล
ก่อนการทดลอง				
กลุ่มทดลอง	30	2.98	.27	ระดับปานกลาง
กลุ่มควบคุม	30	2.90	.21	ระดับปานกลาง
หลังการทดลอง				
กลุ่มทดลอง	30	3.27	.33	ระดับปานกลาง
กลุ่มควบคุม	30	2.99	.18	ระดับปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ก่อนการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพเท่ากัน คือ ระดับปานกลาง โดยนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพเท่ากับ 2.98 (S.D. = .27) และนักเรียนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพเท่ากับ 2.90 (S.D. = .21) ส่วนหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพเท่ากัน คือ ระดับปานกลาง โดยนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพเท่ากับ 3.27 (S.D. = .33) ซึ่งมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพเท่ากับ 2.99 (S.D. = .18)

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง ดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	M	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	30	2.98	.27	1.35	.18
กลุ่มควบคุม	30	2.90	.21		

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพก่อนการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า ก่อนทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ ทั้งนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีพื้นฐานเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพอยู่ในระดับเดียวกัน

2. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านและนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติหลังการทดลอง

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

เวลาการทดลอง	n	M	S.D.	t	Sig.
ก่อนการทดลอง	30	2.98	.27	3.95**	.00
หลังการทดลอง	30	3.27	.33		

**p < .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพเท่ากับ 3.27 (S.D. = .33) มากกว่าก่อนการทดลองที่มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพเท่ากับ 2.98 (S.D. = .27) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยในข้อที่ 1

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	M	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	30	3.27	.33	4.12**	.00
กลุ่มควบคุม	30	2.99	.18		

จากตารางที่ 4 พบว่า หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับ

ด้านมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพเท่ากับ 3.27 (S.D. = .33) ซึ่งสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 (S.D. = .18) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยในข้อที่ 2

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการทดสอบตามสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถในการเลือกอาชีพหลังการทดลองมากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพที่จัดขึ้นนั้นได้เอื้อให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมนอกห้องเรียนโดยนักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน โดยให้ดูจากคลิปวิดีโอที่บ้าน และนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในห้องเรียนกับเพื่อนๆ เริ่มจากการที่ให้นักเรียนได้สำรวจตนเองด้วยการประเมินตนเองด้านความชอบ ความถนัด และความสามารถในการเลือกอาชีพ การเข้าถึงข้อมูลด้านอาชีพ ด้วยวิธีการค้นคว้าหาข้อมูลที่นักเรียนสนใจจากหลากหลายรูปแบบวิธีการ เช่น การค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตและห้องสมุด การอ่านหนังสือ การเรียนรู้จากผู้ประกอบการ การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน ส่งผลให้นักเรียนรู้สึกมีส่วนร่วม มีแรงจูงใจและรู้สึกสนุกในการเรียนรู้ด้วยตนเองก่อนมาร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนๆ ในห้องเรียนจึงทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจอาชีพที่ตนเองสนใจมากขึ้น และสามารถวางแผนเป้าหมายที่นักเรียนชื่นชอบ สนใจ ถนัด สอดคล้องกับศักยภาพและความสามารถของตนเองชัดเจนขึ้น จากการทำกิจกรรมดังที่กล่าวมา นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพเพิ่มขึ้น

งานวิจัยส่วนใหญ่ยังไม่มีให้นำเทคนิคห้องเรียนกลับด้านมาประยุกต์ใช้ในชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถในการเลือกอาชีพของนักเรียน แต่มีการนำเทคนิคห้องเรียนกลับด้านมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนานักเรียนซึ่งมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับการจัดกิจกรรมแนะแนว ดังเช่นงานวิจัยของมณานิ คงรักช้าง (2558) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาผลของโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธาสิณี สัตย์เจริญ (2561) ที่ทำการวิจัยเรื่องผลของการใช้โปรแกรมการเรียนรู้แบบนำตนเองที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการทดสอบตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการรับรู้ความสามารถในการเลือกอาชีพมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพของนักเรียน เป็นการจัดกิจกรรมแนะแนวที่รวบรวมการทำกิจกรรมที่ผสมผสานความรู้ การทำกิจกรรมที่มีกระบวนการ และขั้นตอนในการจัดกิจกรรมไว้อย่างเป็นแบบแผน จึงมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาการรับรู้

ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพได้ จากการทำกิจกรรมที่หลากหลาย ดังเช่น ศิริมา เฝ้าวิริยะ (2553) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นสื่อการเรียนรู้ที่จัดเข้าไว้เป็นชุด เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูและนักเรียน ทั้งยังช่วยเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพเป็นการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยการให้นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้นอกห้องเรียนได้ผ่านเครื่องมือสื่อสารสมทาทโฟน หรือศึกษาหาความรู้จากห้องสมุด เน้นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสอาชีพที่นักเรียนสนใจกับผู้ประกอบการโดยตรงและมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในห้องเรียน ส่งผลต่อการตั้งเป้าหมายและวางแผนในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนเองจนประสบความสำเร็จเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในอนาคต

นอกจากนี้ ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพกับนักเรียนกลุ่มทดลอง มีกิจกรรมที่หลากหลาย ถึง 10 ชุดกิจกรรม เพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้มีการรับรู้ความสามารถในการเลือกอาชีพ โดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านซึ่งเป็นเทคนิครูปแบบการเรียนที่นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้นอกห้องเรียน และมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปรายความรู้กันในห้องเรียน ทำให้ห้องเรียนมีกิจกรรมที่สนับสนุนแนวคิดและมุมมองที่แตกต่างกันของนักเรียนในห้องเรียนมากขึ้น เพื่อการค้นหาค้นหาตนเองในด้านความสามารถ ความชอบ และความถนัดของนักเรียน และชุดกิจกรรมแนะแนวชุดนี้ยังส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลภายนอกโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านอาชีพให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีแนวทางในการรับรู้ความสามารถในการเลือกอาชีพมากขึ้น ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมเป็นการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ เป็นการทำกิจกรรมที่ให้ความรู้เรื่องการรับรู้ความสามารถในการเลือกอาชีพแบบปกติ ที่ผู้สอนเพียงบรรยาย เป็นการสื่อสารแบบทางเดียว นักเรียนกลุ่มทดลองขาดการแลกเปลี่ยนหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ไม่มีกระบวนการเรียนรู้จากนอกห้องเรียน นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่น้อยกว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ ดังนั้นการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นแบบแผนและมีระบบ และมีกิจกรรมที่สร้างเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนจึงช่วยให้ให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีความรู้ความเข้าใจ มีการวางแผนการเลือกอาชีพได้มากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

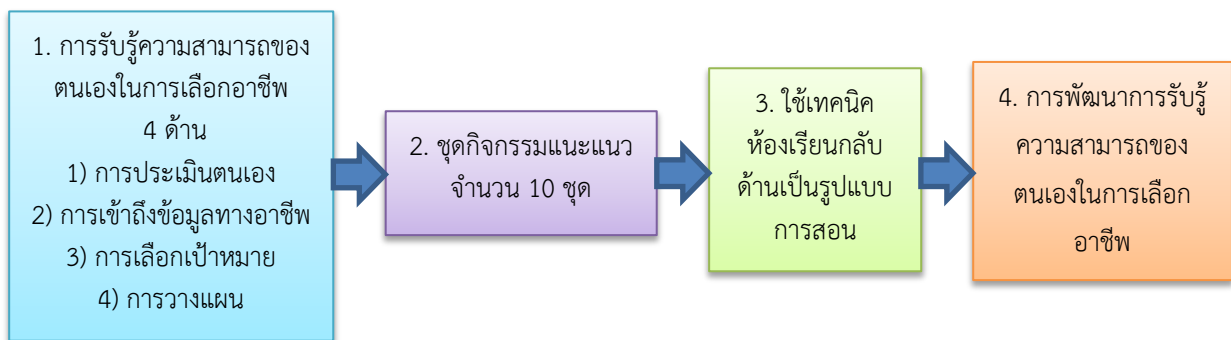
จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ ในปัจจุบันมีผลงานเกี่ยวข้องค่อนข้างน้อยมาก ผู้วิจัยจึงได้เลือกงานที่ใกล้เคียงและผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของชุดิมา ทองมีขวัญ (2560) ที่ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้กิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยวรรณ ปรีชานุกูล (2558) ที่ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโคกตูมวิทยา จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระยะเวลาหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ด้านการศึกษาต่อสายอาชีพสูงกว่าของนักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการประเมินตนเองสามารถเข้าถึงข้อมูลอาชีพที่นักเรียนสนใจ เลือกเป้าหมาย และวางแผนการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนเองได้

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยในชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ โดยใช้การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ (Taylor & Betz, 1983 อ้างใน ประทีป จินนี้, 2540) แบ่งเป็น 4 ด้าน 1) การประเมินตนเอง 2) การเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพ 3) การเลือกเป้าหมาย 4) การวางแผน ในการจัดชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ ประกอบด้วย 10 กิจกรรม ซึ่งช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการประเมินตนเอง สามารถเข้าถึงข้อมูลอาชีพที่นักเรียนสนใจ เลือกเป้าหมาย และวางแผนการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนเองได้ ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพองค์ความรู้จากการวิจัย อธิบายได้ดังนี้

การจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ ดังนี้

1. การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การประเมินตนเอง ความสามารถวิเคราะห์และทบทวนเกี่ยวกับการรับรู้ในด้านความชอบ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเองในการเลือกอาชีพให้ดีขึ้น 2) การเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพ ความสามารถในการค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับข้อมูลในการเลือกอาชีพที่ตนเองสนใจหลากหลายรูปแบบ เช่น การค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตและห้องสมุด การอ่านหนังสือ การเรียนรู้จากผู้ประกอบการ การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เข้าใจอาชีพที่ตนเองสนใจมากขึ้น 3) การเลือกเป้าหมาย การตัดสินใจเลือกเป้าหมายเกี่ยวกับอาชีพที่ตนชื่นชอบ สนใจ ถนัด และสอดคล้องกับศักยภาพและความสามารถของตนเองให้ชัดเจน เพื่อวางแผนในการเลือกอาชีพในอนาคตของตนเองได้ 4) การวางแผน กระบวนการคิดตัดสินใจ ก่อนการลงมือปฏิบัติ โดยการกำหนดแนวทางหรือวิธีการเพื่อวางแผนในการเข้าสู่อาชีพ เพื่อให้เกิดความสำเร็จและสอดคล้องกับเป้าหมายที่ตนเองกำหนดไว้

2. ชุดกิจกรรมแนะแนว จำนวน 10 ชุด มาจากการใช้ด้านทั้ง 4 ด้านข้างต้น เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว จำนวน 10 ชุด

3. เทคนิคห้องเรียนกลับด้าน หมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ครูจัดเตรียมและมอบหมายให้นักเรียนศึกษาสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ก่อนการเรียนในชั้นเรียน เช่น คลิปวิดีโอจากยูทูป Google Classroom โปรแกรม Petled สื่อการสอนออนไลน์ จากนั้นเมื่ออยู่ในชั้นเรียนจริงนักเรียนจะได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อต่อยอดจากเนื้อหา ทำแบบฝึกหัด และถามตอบ จากสิ่งที่ได้เรียนผ่านสื่อมาแล้ว

4. การพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ หมายถึง การรู้จักและเข้าใจตนเองจนสามารถรับรู้ความชอบ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของตนเอง เพื่อให้ตั้งเป้าหมายและวางแผนในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนเองจนประสบความสำเร็จเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพ มีผลทำให้นักเรียนมีการพัฒนาการรับรู้ความสามารถในการเลือกอาชีพที่สูงขึ้น ดังนั้น ครูแนะแนว หรือบุคคลที่สนใจสามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของนักเรียนในการเลือกอาชีพ

1.2 การวิจัยครั้งนี้ทดลองเฉพาะในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดังนั้นครูแนะแนว บุคลากรทางการศึกษา หรือบุคคลที่สนใจสามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนในระดับชั้นที่ใกล้เคียงกันเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถในการเลือกอาชีพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งนี้นำผู้วิจัยได้ศึกษาและพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพตามแนวคิดของ ประทีป จินฉัตร (2540) มาเป็นแนวทางในการพัฒนาชุดกิจกรรมและแบบวัด ซึ่งผู้ที่สนใจอาจจะใช้แนวคิดของท่านอื่น ซึ่งมีอีกหลายท่านที่เขียนงานเกี่ยวกับการพัฒนาการรับรู้ความสามารถในการเลือกอาชีพ

2.2 การวิจัยในครั้งนี้นำผู้วิจัยไม่ได้เก็บข้อมูลในระยะติดตามผล ในการทดลองครั้งต่อไปควรศึกษาในระยะติดตามผล เพื่อศึกษาความคงทนต่อการรับรู้ความสามารถในการเลือกอาชีพของนักเรียน

2.3 การวิจัยในครั้งนี้นำทดลองเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผลการวิจัยพบว่าสามารถพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลือกอาชีพได้ ดังนั้นควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้นำไปทดลองกับนักเรียนในระดับชั้นอื่นต่อไป โดยผู้สนใจสามารถปรับปรุงชุดกิจกรรมและแบบวัดให้สอดคล้องและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชุติมา ทองมีขวัญ. (2560) การเสริมสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของ **นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยชุดกิจกรรมแนะแนว**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฐานิตา ลิ้มวงศ์ และยุพาภรณ์ แสงฤทธิ์. (2562). **ห้องเรียนกลับด้าน: การเรียนรู้แนวใหม่สำหรับศตวรรษที่ 21**. คณะวิทยาศาสตร์ งานแพทยศาสตร์และบัณฑิตศึกษา. มหาวิทยาลัยมหิดล
- ณัฐดา ธรรมเวช. (2564). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับบทเรียนออนไลน์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องพอลิเมอร์. **วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร**. 23(2). 61-74.
- นาฏศิลป์ คชประเสริฐ. (2557). **ผลของโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวเพื่อการตั้งเป้าหมายทางการศึกษา และอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหันคาพิทยาคม จังหวัดชัยนาท**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิตยาพร กินบุญ. (2565). การพัฒนาผลการเรียนรู้ด้วยกระบวนการการเรียนรู้เชิงรุกในการพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้โครงงานเป็นฐาน. **วารสารชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพครู**. 2(2). 251-264.
- ประทีป จิน่ง. (2540). **การวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับพฤติกรรม**. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยวรรณ ปรีชากุล. (2558). **ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโคกตูมวิทยา จังหวัดลพบุรี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ภาณุวัฒน์ สงแสง (2564). **ผลของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านที่มีผลต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มณีนรัตน์ แก้วการไร่. (2561). **ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวความคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพเพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชดำริ**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- มนานปี คงรักช้าง. (2558). **การศึกษาผลของโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ศิริมา เฝ้าวิริยะ. (2553). **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์.
- สุธาสนี สัตย์เจริญ. (2561). **ผลของการใช้โปรแกรมการเรียนรู้แบบนำตนเองที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สุภัททา ปิณฑะแพทย์. (2560). **พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- อรพินทร์ ชูชม, อัจฉรา สุขารมณ และทัศนาก ทองภักดี. (2540). **การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจทางการศึกษาอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย**. รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Wright and Perrone. (2010). **An examination of the role of attachment and efficacy in satisfaction**. *The Counseling Psychologist*.